

ПРОТИДІЯ ВИКОРИСТАННЮ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ ТА ТОРГІВЛІ ДІТЬМИ В УКРАЇНІ

Національні партнери МОП-ІПЕК в Україні

Міністерства та спеціалізовані установи

Міністерство праці та соціальної політики України
Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту
Міністерство освіти та науки України
Міністерство внутрішніх справ України
Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство юстиції України
Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду

Соціальні партнери

Професійні спілки

Федерація профспілок України (ФПУ)
Профспілки працівників агропромислового комплексу України
Конфедерація Вільних профспілок України (КВПУ)
Всеукраїнське об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ)

Організації роботодавців

Федерація роботодавців України (ФРУ)
Всеукраїнська асоціація роботодавців України (ВАР)
Конфедерація роботодавців України (КРУ)
Спілка орендарів та підприємців України (СОПУ)

Неурядові громадські організації

Міжнародний правозахисний жіночий центр «LaStrada-Україна»
Всеукраїнська НУО «Жіночий консорціум України»
Всеукраїнська громадська організація Центр «Розвиток демократії»
НУО «Школа рівних можливостей»
НУО «Чоловіки проти насильства», Херсон
НУО Центр «Жінка – Жінці» – «Успішна жінка», Херсон
НУО «Донецька ліга професійних та ділових жінок», Донецьк
НУО «Донецький молодіжний дебатний центр», Донецьк
Благодійний фонд «Інтелектуальна перспектива»

Медіа партнери:

INTERNEWS – Україна
INTERNEWS – Сервіс

Міжнародні організації

Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)
Програма розвитку ООН (ПРООН)
Міжнародна організація міграції (МОМ)
Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСС)
ЕСРАТ (Міжнародна мережа організацій з протидії дитячій проституції, дитячій порнографії та торгівлі дітьми з метою сексуальної експлуатації)

Інформація для контактів

Поштова адреса:
МОП-ІПЕК Україна
Міністерство праці та соціальної політики України
01023, Україна, Київ, вул. Еспланадна 8/10, кімната 808
Телефон: + 38 044 289 87 48
Телефон/Факс: +38 044 226 29 38
Електронна адреса: ipec@mlsp.gov.ua,
<http://www.ilo.org/ipec/index.htm>

Міжнародна організація праці
Міжнародна Програма з викоренення
найгірших форм дитячої праці
(МОП-ІПЕК)

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ
МІЖНАРОДНА ПРОГРАМА З ВИКОРЕНЕННЯ
НАЙГІРШИХ ФОРМ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ (МОП-ІПЕК)

**ПРОТИДІЯ
ВИКОРИСТАННЮ ДИТЯЧОЇ
ПРАЦІ ТА ТОРГІВЛІ ДІТЬМИ
В УКРАЇНІ**

ПРОТИДІЯ ВИКОРИСТАННЮ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ ТА ТОРГІВЛІ ДІТЬМИ В УКРАЇНІ

ДИТЯЧА ПРАЦЯ ТА ТОРГІВЛЯ ДІТЬМИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ

ДИТЯЧА ПРАЦЯ В УКРАЇНІ

Перше дослідження МОП стану справ щодо дитячої праці в Україні, проведене у 1999 році Державним комітетом статистики України, виявило 350 тисяч працюючих дітей. Діти були залучені, переважно, до праці в сільському господарстві (46%), торгівлі (26%) та сфері послуг (19%). Середній вік, в якому діти починали працювати, становив 12 років. Найсерйозніше занепокоєння, на думку Державного комітету статистики, викликала велика тривалість робочого дня дітей. Робочий час майже 6% працюючих дітей у віці 13–14 років був довший, ніж у дорослих (41 година на тиждень), а 2% хлопців і дівчат у віці 15–17 працювали понад 56 годин на тиждень.

Відповідно до результатів дослідження за методом швидкого оцінювання МОП-ШПЕК у 2006 році, найгірші форми дитячої праці в Україні поширені у сільському господарстві, вуличній торгівлі, на неофіційних вугільних копальнях, в індустрії розваг (робота в барах та нічних клубах), секс-індустрії (проституція та порнографія) та в інших нелегальних видах діяльності. Головними причинами, що змушують батьків і дітей шукати шляхи збільшення доходів родини за рахунок дитячої праці, є безробіття, низький рівень заробітної плати та бідність. Якісне дослідження МОП-ШПЕК засвідчило, що батьки позитивно ставляться до дитячої праці, розглядаючи раннє працевлаштування як корисний досвід для соціального та особистісного розвитку дитини.

Діти працюють поблизу приватних вугільних копальень – «копанок», Донецька область

ТОРГІВЛЯ ДІТЬМИ ТА ІНШІ НАЙГІРШІ ФОРМИ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ

За даними Міжнародної організації міграції (МОМ) в Україні, наша країна є однією з основних європейських країн походження жінок та дітей, що стають потерпілими від торгівлі людьми. У період з 2000 по 2008 роки, МОМ повернула в Україну з різних країн 5214 потерпілих від торгівлі людьми і надала необхідну допомогу. З них 256 потерпілих від торгівлі людьми були неповнолітніми. За результатами останнього дослідження МОМ, починаючи з 1991 року потерпілими від торгівлі людьми, здебільшого задля трудової експлуатації, стало близько 100 тисяч громадян України.

У Звіті Спеціального доповідача ООН з питань торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії (січень 2007 року) зазначається, що масштабна дитяча проституція та торгівля дітьми залишаються нагальною проблемою в Україні. Дітей заманюють в тенета торгівлі як всередині країни, так і за її межами. Діти, постраждалі від внутрішньої торгівлі, нерідко піддаються насильству. Вербування дітей для транскордонної торгівлі людьми відбувається, головним чином, через друзів та знайомих, а для внутрішньої торгівлі – за посередництва членів родини, нерідко батьків постраждалих дітей.

Недостатньо вивченою залишається проблема дітей трудових мігрантів. Зокрема, переважна більшість експертів звертає увагу на негативні наслідки для дітей виїзду батьків за кордон. Мова йде про різноманітні викривлення у поведінці дітей, чиї батьки працюють за кордоном, залишивши їх без достатнього догляду. До найбільш помітних змін у поведінці дитини після від'їзду батьків відносять пропуски занять без поважних причин, зниження успішності у навчанні, неслухняність. Через послаблення контролю з боку сім'ї, існує висока імовірність втягнення таких дітей до алкоголізму, наркоманії, бродяжництва та злочинної діяльності¹.

¹ за даними дослідження «Проблеми дітей трудових мігрантів: аналіз ситуації», Український інститут Соціальних досліджень ім. Олександра Яременка, Міжнародний жіночий правозахисний центр «Ла Страда – Україна», – 2006

ПРОТИДІЯ ВИКОРИСТАННЮ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ ТА ТОРГІВЛІ ДІТЬМИ В УКРАЇНІ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Україна була однією з перших країн, що ратифікували Конвенцію МОП №182 про найгірші форми дитячої праці. Приєднавшись до цієї Конвенції та ряду інших міжнародних актів, уряд України виявив свої наміри щодо запровадження усіх необхідних заходів для боротьби із дитячою працею на національному рівні, включаючи реформу законодавства та виділення необхідних коштів. Ратифіковані Україною конвенції та протоколи з питань дитячої праці наведені в таблиці:

Назва міжнародного документу:	Дата ратифікації
Конвенція МОП №138 про мінімальний вік для прийому на роботу	березень 1979 р.
Конвенція МОП №182 про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці	жовтень 2000 р.
Конвенція ООН про права дитини	лютий 1991 р.
Факультативний протокол до Конвенції ООН про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії	квітень 2003 р.
Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності	лютий 2004 р.

У червні 2002 року було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Міжнародною організацією праці, в особі Міжнародної програми з викоренення дитячої праці, та Урядом України. Відповідно до Меморандуму було сформовано **Всеукраїнську спостережну раду (ВСР)** під егідою Міністерства праці та соціальної політики України, а Міністра призначено Головою Ради. Діяльність Програми МОП-ІПЕК, основні заходи та стратегічні напрямки узгоджуються та затверджуються національними партнерами МОП в рамках регулярних засідань ВСР.

Чергове засідання Всеукраїнської спостережної ради, червень 2008 року

Чергове засідання Всеукраїнської спостережної ради, травень 2007 року

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МОП-ІПЕК В УКРАЇНІ

З березня 2000 року, Програма МОП-ІПЕК в Україні реалізується за трьома основними стратегічними напрямками:

- Робота із законодавцями та розробниками політики з метою забезпечення відповідності законодавства, політики та інституційної бази міжнародним зобов'язанням України, а також спрямування державної політики на задоволення особливих потреб дітей, постраждалих від НФДП;
- У визначених регіонах з великим ступенем ризику проводяться пілотні проекти, спрямовані на 1/ підтримку зайнятості серед молоді (зокрема, завдяки програмам професійної підготовки та профорієнтації); 2/ посилення спроможності фахівців до соціально-психологічної реабілітації дітей, постраждалих від торгівлі людьми; 3/ створення та апробацію Системи Моніторингу Дитячої Праці (СМДП);
- Створення та розбудова бази даних, знань і досвіду на національному й суб-регіональному рівні шляхом 1/ укладання посібників, рекомендацій та інших методичних матеріалів, пристосованих до місцевих умов; 2/ документування, практичного відпрацювання та поширення найкращого досвіду протидії НФДП.

ПРОТИДІЯ ВИКОРИСТАННЮ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ ТА ТОРГІВЛІ ДІТЬМИ В УКРАЇНІ

НОРМАТИВНА БАЗА З ПИТАНЬ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ

Конституція України – стаття 52 захищає дітей від будь-яких форм насильства та експлуатації	1996 р.
Закон України «Про охорону дитинства» – з поправками від лютого 2005 року щодо умов роботи неповнолітніх працездатного віку та заборони НФДП	2001 р.
Кодекс законів України про працю – мінімальний вік працевлаштування – 16 років	1971
проект Трудового кодексу України – містить статтю про заборону НФДП	2008 р. (пройшов перше читання)
Кримінальний кодекс України – стаття 150: Експлуатація дітей – карається ув'язненням до 5 років (залежно від обтяжуючих обставин) – стаття 304: Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність – карається обмеженням або позбавленням волі на строк до 5 років – стаття 309: Втягнення неповнолітніх у виробництво та розповсюдження наркотиків – карається ув'язненням на строк від 5 до 8 років	2001 р.
Закон про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за торгівлю людьми та примушення до проституції – якщо жертва віком 15-18 років – ув'язнення на термін від 5 до 12 років – якщо жертва молодша 14 років – ув'язнення на термін від 8 до 15 років	2006 р.

Завдяки діяльності Програми МОП-ШПЕК в Україні та плідній співпраці з соціальними партнерами, питання дитячої праці було внесено до наступних **НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ: ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ** на які покладено захист прав дитини, включаючи протидію використанню дитячої праці:

Концепція запобігання та викоренення найгірших форм праці дітей	2003 р.
Державна програма подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на 2006–2010 роки – визначає заходи, спрямовані на надання соціальної підтримки та матеріальної допомоги вразливим сім'ям	2006
Державна програма протидії торгівлі людьми на період до 2010 року – приділяє окрему увагу протидії торгівлі дітьми	2007 р.
Загальнодержавна програма «Національний план щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року	2007 р. (пройшла перше читання)

ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ на які покладено захист прав дитини, включаючи протидію використанню дитячої праці:

Міністерство праці та соціальної політики України – Державна інспекція праці, Відділ з питань дитячої праці – Державна служба зайнятості
Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту – Державний департамент з усиновлення та захисту прав дитини – Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді – Департамент сімейної та гендерної політики
Міністерство внутрішніх справ України – Департамент кримінальної міліції у справах дітей – Департамент боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми
Міністерство освіти та науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство юстиції України
Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляд)

РОЗБУДОВА БАЗИ ЗНАТЬ З ПИТАНЬ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ

Діяльність МОП-ІПЕК в Україні заснована на результатах досліджень, проведених за сприяння програми:

«Праця дітей в Україні», дослідження проведене Державним комітетом статистики України	1999
«Найгірші форми дитячої праці в Україні», соціологічне дослідження проведене Центром соціальних експертиз і прогнозів Інституту соціології Національної академії наук України	2002
«Запобігання торгівлі дітьми з метою їх використання для примусової праці та сексуальної експлуатації в Україні», дослідження за методом швидкого оцінювання проведене Центром соціальних експертиз і прогнозів Інституту соціології Національної академії наук України	2003
«Оцінка використання дитячої праці в шести секторах неформальної та незаконної діяльності» дослідження за методом швидкого оцінювання	2006
«Шкода та ризики дитячої праці в сільському господарстві», дослідження проведене спеціалістами Національного науково-дослідного інституту промислової безпеки та охорони праці	2008

РОЗБУДОВА ПОТЕНЦІАЛУ

За сприяння Програми МОП-ІПЕК було проведено навчання з питань дитячої праці для фахівців різних державних установ та громадських організацій, зокрема:

- 110 освітян пройшли навчальний курс з питань дитячої праці;
- 85 учителів/практичних психологів та соціальних працівників взяли участь у тренінгу з надання прямих послуг на основі методики МОП-ІПЕК «КРИК» (SCREAM);
- 60 учителів/практичних психологів підвищили кваліфікацію на заняттях з методики розвитку «життєвих навичок» в учнів шкіл-інтернатів, що належать до «групи ризику»;
- 77 фахівців з профорієнтації Державної служби зайнятості (ДСЗ), шкільних психологів та соціальних працівників взяли участь у навчальному семінарі з методики профорієнтаційної роботи з уразливими дітьми та молоддю;
- 64 психологи та соціальні працівники відвідали тренінг з соціально-психологічної реабілітації дітей, постраждалих від торгівлі людьми;
- 25 представників Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства юстиції, Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду, Національної тристоронньої соціально-економічної ради та Центру досліджень дитинства Державного Інституту розвитку сім'ї та молоді пройшли навчання з підготовки звітів по виконанню положень Конвенцій МОП №182 та №138 до Міжнародної організації праці;
- 72 інспектора праці пройшли навчання з питань запобігання дитячій праці. Ще 14 інспекторів праці, що працюють в пілотних регіонах Донецька та Херсона, отримали необхідну підготовку з а/ ідентифікації працюючих дітей, б/ оцінки ризиків, на які наражаються працюючі діти, в/ направлення дітей до спеціалізованих служб для отримання необхідних послуг відповідно до їхніх індивідуальних потреб.

Семінар за методологією МОП «КРИК» для освітян

ПУБЛІКАЦІЇ МОП-ІПЕК

Для проведення тренінгів використовуються посібники, рекомендації та інші методичні матеріали, розроблені партнерами програми МОП-ІПЕК в Україні або перекладені та адаптовані до місцевих умов. Зокрема:

- Освітній пакет «КРИК: зупиніть дитячу працю» – Захист прав дітей через освіту, мистецтво та ЗМІ, 2008
- Посібник «Соціально-психологічна реабілітація дітей, вилучених із ситуацій торгівлі дітьми та інших найгірших форм дитячої праці: узагальнення досвіду організацій Центральної та Східної Європи», 2007
- Практичний посібник «Звітність з питань дитячої праці», 2006
- Навчальний посібник «Сприяння працевлаштуванню молоді та запобігання економічній експлуатації дітей в Україні», 2007
- Методичний посібник для тренерів «Формування життєвих навичок у дітей групи ризику», 2008
- Посібник «Моніторинг дитячої праці в Україні», 2008

Публікації МОП-ІПЕК

ПРОТИДІЯ ВИКОРИСТАННЮ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ ТА ТОРГІВЛІ ДІТЬМИ В УКРАЇНІ

УЧАСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПАРТНЕРІВ У БОРОТБІ З ДИТЯЧОЮ ПРАЦЕЮ ТА ТОРГІВЛЕЮ ДІТЬМИ

ПРОФСПІЛКИ

- У березні 2002 року було проведено національну конференцію з проблем дитячої праці за участі **40 представників чотирьох провідних профспілок**. Під час семінару було сформовано комітет дій та укладено рекомендації щодо подальшої активізації профспілок у розв'язанні проблем дитячої праці.
- У 2005–2006 роках було проведено семінари і тренінги з протидії торгівлі дітьми для **60 представників регіональних профспілок та 25 представників національних профспілок**. Було розроблено рекомендації щодо Плану дій профспілок із протидії торгівлі людьми та ліквідації найгірших форм дитячої праці.
- **Незалежна профспілка гірників України** (член Конфедерації вільних профспілок України) стала першим соціальним партнером в Україні, що долучився до розслідування випадків використання дитячої праці у вугільній промисловості в Донецькій області. В 2006 році 25 представників цієї профспілки пройшли спеціальну підготовку з питань дитячої праці та СМДП й почали працювати у складі Комітетів громадського нагляду. Представники регіональної профспілки працівників агропромислового комплексу та Київської регіональної профспілки працівників харчової та переробної промисловості взяли участь у регіональному семінарі МОП-ШЕК з підготовки тренерів з викоренення небезпечної дитячої праці в сільському господарстві для країн-учасниць ПРОТЕСТ СЕЕ, що відбувся в Румунії у грудні 2005 року. За результатами семінару та подальших навчальних семінарів, **30 представників профспілок** стали тренерами та проводили навчання своїх колег на заходах, організованих у межах Програми прямої дії МОП-ШЕК у Херсоні в 2006 році.

ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТОДАВЦІВ

- У грудні 2006 року відбувся всеукраїнський семінар за участю **27 представників національних організацій роботодавців** з метою поліпшити обізнаність організацій роботодавців у проблемах нерегульованої міграції, торгівлі людьми, торгівлі дітьми та дитячої праці. У січні 2007 року Всеукраїнська асоціація роботодавців організувала національний семінар з підготовки тренерів, запросивши **30 представників чотирьох національних організацій роботодавців**, які пройшли підготовку з питань запобігання торгівлі людьми та нелегальній міграції.

Національний семінар для організацій роботодавців, 2006 рік

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ (СМДП)

- Проведено навчання для членів **113 Місцевих комітетів дій (МКД) / Міждисциплінарних груп (МДГ)** з використанням посібників та інших матеріалів МОП-ШЕК з таких тем: а/ виявлення працюючих дітей, б/ оцінка ризиків, на які наражаються працюючі діти, в/ направлення дітей для отримання необхідних послуг відповідно до їхніх індивідуальних потреб;
- МКД/МДГ здійснили 168 моніторингових візитів, у тому числі незапланованих, до об'єктів у пілотних регіонах, де виявлено випадки застосування дитячої праці.

УЧАСТЬ МОЛОДІ

- На основі навчального комплексу «КРИК: Зупиніть дитячу працю» підготовлено **52 підлітки для роботи тренерами за методикою «рівний-рівному»**, зокрема, з питань розвитку життєвих навичок, організації позакласної роботи з уразливими групами дітей з використанням матеріалів навчального комплексу. Молодь, що пройшла навчання, брала активну участь у проведенні літніх таборів для найбільш вразливих дітей з пілотних областей (Донецька та Херсонська області) у 2008 році.

Групові заняття, літній табір «КРИК», Євпаторія, 2008 рік

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЗМІ

- На основі посібника для журналістів, підготовленого в межах проекту ШЕК ПРОТЕСТ СЕЕ, Програма МОП-ШЕК в Україні провела навчання **30 журналістів** з питань дитячої праці та методики проведення журналістських розслідувань. За результатами навчання, було опубліковано та вийшло в ефір 20 газетних/журнальних/радіо/телевізійних репортажів про дитячу працю, а в жовтні 2006 року загальнонаціональний телевізійний канал НТН провів ток-шоу «Дитяча праця» (продюсер: «Магнолія ТВ»).

Журналісти беруть інтерв'ю у бенефіціарта програми ШЕК, літній табір «КРИК», Херсонська область, 2008 рік

РЕАБІЛІТАЦІЙНА РОБОТА З ДІТЬМИ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ ТА ЇХ РОДИНАМИ

Внаслідок діяльності програми МОП-ІПЕК в Україні, **4,572** дитини було вилучено з НФДП або попереджено від потрапляння до ситуацій торгівлі людьми завдяки наданню їм необхідних послуг, таких як: допрофесійна орієнтація, професійна підготовка, працевлаштування, позакласна діяльність, комп'ютерні курси, позашкільні навчальні заняття за методологією МОП «КРИК», індивідуальні заняття та репетиторство, медичні послуги, юридичні консультації, літні табори, забезпечення шкільним приладдям тощо. Принаймні **1105** дітей отримують відповідні послуги протягом програм МОП-ІПЕК у 2008–2009 роках.

Майже **4,000** батьків працюючих або вилучених із дитячої праці дітей та дітей «групи ризику» отримали юридичні консультації щодо: 1/ наявних можливостей працевлаштування, 2/ курсів перепідготовки безробітних при Державній службі зайнятості, 3/ чинних механізмів надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим родинам. Їх ознайомлено з проблемами дитячої праці та можливими наслідками раннього працевлаштування їхніх дітей. Принаймні 100 батьків отримують відповідні послуги протягом програм МОП-ІПЕК у 2008–2009 роках.

Курси професійно-технічної освіти для дітей – прямих бенефіціантів Програми МОП-ІПЕК

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

12 червня – Всесвітній день боротьби за ліквідацію дитячої праці

Починаючи з 2002 року, в Україні щороку відзначається Всесвітній день боротьби за ліквідацію дитячої праці. В цей день проводяться спеціальні заходи за активної участі партнерських організацій, дітей та широкого загалу. Вони об'єднують представників державних органів, організацій роботодавців та працівників, офісу Уповноваженого з прав людини та дітей з усіх куточків України. Різноманітні вистави, мистецькі змагання, прес-конференції, дебати, вуличні паради та театри дозволили національним партнерам, дітям і молоді голосно заявити про готовність боротися за ліквідацію дитячої праці та її недопущення у майбутньому. Зазвичай, події Всесвітнього дня широко висвітлюються у ЗМІ, у тому числі у програмах телебачення й радіо, газетних статтях та Інтернет публікаціях.

Всесвітній день 2007 року було присвячено темі використання дитячої праці у сільському господарстві. 8 липня 2007 року було проведено прес-конференцію «Врожай заради майбутнього: сільське господарство без дитячої праці». Під час конференції, представники Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду повідомили, що під час збору врожаю 2006 року одна дитина загинула та близько 15–16 дітей було травмовано.

Всесвітній день 2008 року було присвячено темі «Освіта – ефективний засіб боротьби з дитячою працею» та відзначено заходами на центральному та місцевому рівнях. Зокрема у Донецькому регіоні, діти з 8 загальноосвітніх шкіл міста Шахтарськ взяли участь у громадській акції разом із представниками місцевих комітетів дій. Волонтери з місцевих молодіжних центрів проводили різноманітні заходи за методологією «КРИК». Учасники заходу створили графіті ««НІ!» Найгіршим формам дитячої праці! Ми обираємо творчість!» та висловили свої думки щодо проблеми дитячої праці та шляхів її подолання.

Прес-конференція «Врожай заради майбутнього: сільське господарство без дитячої праці», червень 2007, Київ

«Освіта – ефективний засіб протидії дитячій праці», Донецьк 2008

У вересні 2005 року було створено та розповсюджено серед партнерських організацій документальний фільм «Україна: Дитяча праця. Уроки праці». Пізніше цей фільм двічі транслювався на загальнонаціональному «П'ятому каналі». Влітку 2006 року розроблено соціальний ролик про дитячу працю та її наслідки, спрямований, перш за все, на сприйняття та розуміння дітьми.